

ÅRSPLAN

**Årsplan for 2019 og 2020 for
Åpen barnehage Sentrum, Kong Oscarsgate 62
Språkstien Åpen barnehage, Joacim Lampesv 5**

Innledning

Innholdet i planen vil vise hvem vi er, hva vi vektlegger i våre barnehager og hvorfor. Vi vil her presentere følgende:

- Stiftelsen Kirkens Bymisjon i Bergen
- Kort om hva åpen barnehage er
- 1 og 2 åringen
- Satsingsområder
- Fagområdene i Rammeplan for barnehage
- Årshjul
- Vurderingsarbeid
- Praktisk informasjon
- De øvrige tilbudene i avdeling Oppvekst og Mangfold

Våre åpne barnehager er en del av stiftelsen Kirkens Bymisjon i Bergen

«Kirkens Bymisjons visjon er at menneskene i byen erfarer respekt, rettferdighet og omsorg.»

Toleranse og likeverd er viktige verdier. «Ingen er bare det du ser.»

Åpen barnehage er et åpent tilbud for alle, uavhengig av religion, kultur og sosial status. Våre to åpne barnehager er en del av avdeling Oppvekst og Mangfold.

Hjemmeside: <https://kirkensbymisjon.no/apen-barnehage-bergen/>

FB: https://www.facebook.com/kirkensbymisjonapenbarnehage/?epa=SEARCH_BOX

Åpen Barnehage Sentrum

Barnehagen ligger i Kong Oscarsgate 62.

Åpent **mandag, onsdag og fredag** fra 9.30 - 15.

Barnehagen er godkjent for 25 barn.

Telefon: 55 33 07 33

Språkstien Åpen Barnehage

Barnehagen ligger i Joacim Lampes vei 5

Åpent **tirsdag, torsdag og fredag** fra 9.30 - 15.

Barnehagen er godkjent for 23 barn.

Telefon: 46 98 12 30

Den ansattes rolle

De ansatte i Åpen barnehage skal fremstå som tydelige rollemodeller. Vi skal skape trygge og forutsigbare rammer og bidra til at barn og foreldre trives! Trygghet er en forutsetning for å inkludere andre, ta egne valg og se muligheter. Skal barna bli trygge må de få god omsorg. Omsorg krever at personalet er tilstede og ser det unike hos hvert enkelt barn, at de tilbyr varierte og meningsfulle utfordringer og at de er lydhøre og engasjerte i den enkelte. Omsorg er viktig for intellektuell og sosial stimulering og utvikling.

Vi gir tilbud om samtaler og veiledning til foreldre som ønsker dette.

Barnehagens dagsrytme

0930-11	Vi ønsker velkommen/ frilek
11	Samling-/Sangstund
11.30-12.30	Lunsj
1200-1500	Fellesaktivitet/frilek

Barnehagens dagsrytme

0930-	Vi ønsker velkommen/ frilek
11	Samling-/Sangstund
11.30-12.30	Lunsj
1200-1500	Fellesaktivitet/frilek

Åpen barnehage er:

- Åpen barnehage er en pedagogisk virksomhet for barn i alderen 0-6 år. Barnehagen er forankret i Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen på lik linje med andre barnehager. Det som først og fremst skiller en Åpen barnehage fra en ordinær barnehage, er at barnet kommer sammen med en voksen omsorgsperson. Vedkommende er til stede og har ansvar for barnet, den tiden barnet er i barnehagen.
- Åpen barnehage er et åpent tilbud. Her kan man være så lenge man selv vil, og så ofte eller så sjelden man ønsker.
- "Rom for alle". Alle skal oppleve at de er velkommen uansett språk, kultur, sosial status og ulike livssituasjoner.
- Åpen barnehage har en kontaktskapende funksjon og kan være med å bidra til å utvikle felleskap i nærmiljøet. Det er en møteplass som også gir voksne gode muligheter for å etablere sosiale nettverk.
- Åpen barnehage ledes av en barnehagelærer. Det er to ansatte på jobb hver dag + evt frivillige. Vi ansatte er tett på og ønsker å være gode forbilder for hvordan man snakker og samhandler med barn. Ansatte kan gi støtte og veiledning.
- Åpen barnehage er en døråpner til ordinær barnehage og vi vil gjøre overgangen til ordinær barnehage lettest mulig. Vi ønsker at barna opplever trygghet og får styrket sine grunnleggende ferdigheter innen lek, språk, og sosial kompetanse.

1- og 2-åringen

De fleste barna som kommer til åpen barnehage tilhører denne aldersgruppen. Typiske fellestrekk for barn i denne alderen er:

Motorisk utvikling

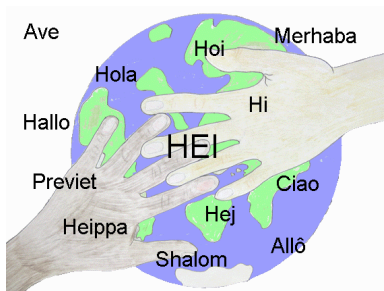
1- og 2-åringene er motorisk aktive. Det meste handler om å utforske, lære og mestre. Barna lærer å stå, gå, klatre og løpe. De kan bygge tårn og putte små gjenstander i en boks. Kroppsbeherskelsen øker.

Sosial utvikling

1 og 2 åringen har stor glede av lek og samvær med andre barn. Barna leker ofte med hver sine leker i samme rom, men kan også samarbeide ved å bytte leker. Barna kan lese de voksnes ansiktsuttrykk, det påvirker hva barnet gjør. De kan gjenkjenne seg selv i speilet og forstår at det er seg selv de ser. Barna kan også hjelpe og trøste andre, og de kan bli sjalu.

Språkutvikling

I denne alderen sier barna sine første ord, ordene mamma og pappa kommer tidlig. De lærer å knytte ord til gjenstander som bil, ball, nese osv. Barnet kan forstå 3 ganger så mange ord som de selv kan uttrykke. De bruker ofte samme ord på flere gjenstander, selv om de vet at det er forskjell på gjenstandene. Barna kommuniserer fortsatt mye med kroppsspråk. Nærmere to års alder kommer den første setningen som «min mamma».

Barnehagenes målsetting og satsingsområder.

Barnehagens virksomhet er forankret i Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen 2017. **Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter** (Barnehageloven § 2).

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek og læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Fra Rammeplan for barnehagen)

Åpen barnehage skal være en møteplass for barn og deres omsorgspersoner der det blir gitt mulighet for lek, læring og gode fellesopplevelser.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring og for sosial og språklig samhandling. (Fra Rammeplan for barnehagen)

Vi ønsker å tilby et stimulerende miljø som innbyr til lek. Leken er viktig for barnets helhetlige utvikling. Lek og læring går hånd i hånd, og vi vil legge til rette for både barnets spontane lek og for mer strukturerte aktiviteter. Den frie leken er barnets viktigste redskap og uttrykksform til utforskning.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Sosial kompetanse handler om å mestre samspill med andre mennesker. Barns selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplan for barnehagen)

Barn helt ned til ett års alder viser evne til empati og forståelse for andre. De har en intuitiv evne til å dele felles opplevelser, først med omsorgsgiver, siden med andre barn. Gjennom den sosiale utviklingen blir barnet flinkere til å både knytte kontakt med andre og til å se sin egen identitet adskilt fra andre.

Kirkens Bymisjons Åpne barnehager sitt fokusområde for 2019 og 2020: Måltidsglede og mangfoldig fellesskap

Lunsjen er en viktig del av dagsrytmen i Åpen barnehage. Måltidet finner sted fra kl. 11.30 til 12.30 hver dag. Vi ønsker at barn og foreldre skal oppleve et inkluderende og hyggelig måltidsfellesskap med de andre familiene. Her får familiene

- servert sunn mat
- de får ta del i et fellesskap. Vi sitter samlet rundt et langbord. Man setter seg der det er ledig plass. På denne måten blir det lett å bli kjent med nye barn og voksne.
- oppleve en god språkarena. Familiene utfordres til å snakke norsk. Vi har god tid og legger til rette for at familiene prater sammen, bli kjent og lære av hverandre.

Vi har et internasjonalt miljø og utnytter muligheten det gir til å lære om mat og tradisjoner fra ulike land. Det kan gi stolthet for egen kultur, inspirere til samtaler og styrke fellesskapet. Barnehagen hadde i 2017 og 2018 et utviklingsprosjekt om «sunt kosthold og måltidsglede». Personalet presenterte prosjektet på en konferanse i regi av Utdanningsdirektoratet i januar 2018 noe som resulterte i at vi ble utfordret til å bidra med et kapittel i en lærebok om åpne barnehager. En av suksessene i prosjektet var **Internasjonalt matkurs**. Dette ønsker vi derfor å fortsette med. Her kan deltakere lage en matrett sammen med ansatte og andre interesserte. (Vi tilbyr matretten i tillegg til vanlig smørelunsj.) Matkurset starter i god tid før lunsj. Ingredienser er kjøpt inn i forkant og utgiftene dekkes av barnehagen. Den av foreldrene som ønsker å lage mat, skriver seg opp på en liste og matretten blir annonsert i forkant. På denne måten får de øvrige deltakerne vite hva som skal lages og kan ankomme tidsnok til å bli med. Barna blir passet på av de ansatte. Den som har laget maten, presenterer i starten av lunsjen hva de har laget. Matkursene har blitt gode utgangspunkt for samtaler, samt å dele matoppskrifter og fortelle om egne tradisjoner. Barn og voksne får mulighet til å prøve nye smaker og lære mer om mat fra mange land.

Språk:

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. (Rammeplan for barnehagen)

Ved å stimulere til utvikling gjennom ord, sanger og leker, er vi med på å sikre barna en god, språklig kompetanse. En stor andel av deltakerne våre er minoritetsspråklige. Som Åpen barnehage kan vi bidra til bedre språk og økt språkforståelse både hos barna og foreldrene. Vi ønsker å skape et godt språkmiljø for hvert enkelt barn, slik at de kan videreutvikle språket i tråd med egne forutsetninger.

Dette gjør vi ved å:

- være tydelige språkmodeller
- lytte aktivt og sette ord på det barnet gjør
- være språklig aktiv i hverdagssituasjoner
- ha bøker tilgjengelig som er tilpasset barnas språklige utvikling
- bruke muntlige fortellinger, sanger, rim og regler
- bruke bilder, symboler og kroppsspråk
- legge til rette samlingsstunder som er tilpasset barnegruppen.
- oppfordre barn og voksne til å snakke norsk

Styrking av foreldrerollen

I Åpen barnehage møter barn og foreldre sammen. Det gir oss en unik mulighet til familielæring og til å støtte foreldre i deres foreldrerolle. Trygge barn trenger trygge foreldre.

Dette gjør vi ved å være

- tilgjengelige
- engasjerte
- positivt nysgjerrige
- gode rollemodeller
- bygge på familiens ressurser
- åpen for å gi veiledning ved behov
- tilbyr foreldrehalvtime annenhver uke der vi tar opp aktuelle tema som småbarnsforeldre er opptatt av.

Toleranse og glede over flerkulturelt mangfold.

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. (Rammeplan for barnehagen)

Vi har gjennom flere år erfart at barnehagene våre har et stort flerkulturelt mangfold. Her møtes barn og voksne med forskjellig bakgrunn. Vi vil fremme toleranse og respekt og at alle skal oppleve seg inkludert. Både familier med majoritets- og minoritetsbakgrunn har noe å lære av å gå i en flerkulturell barnehage. Det gir en unik mulighet til å bli kjent med folk med annen kultur, religion, utseende og språk. Gjennom bedre kjennskap erfarer vi mange likheter. At vi er forskjellige er normalt og positivt. Et flerkulturelt mangfold gjør fellesskapet i barnehagen rikere. Når barna blir mer bevisste sin egen identitet og får delta i andres kultur, vil de kunne se flere ressurser enn hindringer i møte med andre mennesker.

Barnehagens bidrag til barns oppvekst

- Gjennom leken og samværet med andre barn og voksne lærer barnet grunnleggende ferdigheter og egenskaper som de skal ta med seg videre i livet, og som er med på å forme dem som mennesker.
- Gjennom lek med andre skal barnet lære å vente på tur, dele, ta hensyn til andre og se seg selv som en del av fellesskapet.
- Gjennom faste regler og grenser lærer barnet forskjell på rett og galt, hva samfunnet aksepterer, gode og tillatte måter å løse konflikter på.
- Gjennom å vise barnet respekt for den det er, lærer vi barnet å akseptere andre.
- Humor og glede styrker fellesskapet og selvbildet og det gir energi. Gjennom humor og glede lærer vi barnet å ikke ta seg selv altfor alvorlig.
- Gjennom skryt og bekreftelse på at de er et flott menneske, gir vi barnet selvtillit og selvrespekt.
- Gjennom å anerkjenne barnets følelser opplever barnet at de blir sett, respektert og forstått og at de har rett til sin egen opplevelse. Anerkjennelse krever at vi er tilstede, lytter aktivt og prøver å forstå og legge merke til barnets fokus. Det betyr ikke at de voksne ikke skal sette grenser. Handlinger som oppleves sårende eller krenkende overfor andre barn skal ikke tolereres.
- Barn er helhjertet tilstede her og nå. Gjennom samvær med barn lærer vi hele tiden noe om livet, om det å være menneske. Gled deg sammen med barnet.

De syv fagområdene i Rammeplanen

Rammeplanen definerer syv fagområder som barnehagene skal jobbe med gjennom året:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknologi
5. Antall, rom og form
6. Etikk. Religion og filosofi.
7. Nærmiljø og samfunn

Målsettingen for barnas utvikling og læring er formulert for hvert av de 7 fagområdene:

1. Kommunikasjon, språk og tekst

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringen er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst.

2. Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er kroppslig aktive og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne. Ved sanseinntrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Dette har betydning for utvikling av sosial kompetanse. Godt kosthold og god vekslings mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Variert fysisk aktivitet er viktig for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse.

3. Kunst, kultur og kreativitet

Gjennom dette fagområdet får barna kjennskap til viktige redskap for sansing, opplevelse, tenkning og kommunikasjon. Barnehagen må gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser. Formidling av kunst og kultur bidrar til å skape fortrolighet med og tilhørighet til kulturelle uttrykksformer.

4. Natur, miljø og teknologi

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barn skal få en begynnende forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

5. Antall, rom og form

Vi lærer å telle og vi sorterer. Med de litt større barna, kan vi ordne og prøve å forstå matematiske ord og begreper i en hverdagslig og selvsagt sammenheng. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

6. Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Kristen tro og tradisjon har sammen med humanistiske verdier gjennom århundrer preget norsk og europeisk kultur. Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnehagen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Den etiske veiledning barnehagen gir barn, må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimessige tilknytning.

7. Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Fagområdet omfatter også medienes betydning for barns hverdag.

Årshjul

Årstid	Måned	Arrange ment	Tema	Hva	Aktiviteter	Fagområde
Vår 	Mars		Vår Rim og regler	Rim, regler sang, rytme	Sangstund	- Språk, tekst og kommunikasjon - Estetiske fag - Fysisk aktivitet og helse - Natur, miljø og teknikk - Samfunn, religion og etikk
	April	Påske- lunsj	Påske	plante frø, farger, forming, påsketradisjoner i ulike land, Vi besøker	Historie- fortellinger	
	Mai		17. mai	Korskirken, sanger, 17. mai- tradisjoner, fokus på ulike nasjonaliteter, vi lager flagg fra ulike land	Lek Foreldre- halvtime	
Sommer 	Juni	Sommer - fest	Sommer Gode råd om barnehage- start	Turdag, se på naturen	Måltid	
	Juli				Internasjonal lunsj og matkurs	
	August			Bli kjent med hverandre	Lære navn på barn og voksne, sanger og leker, bøker	Fellesaktivitet
Høst 	September		Bli kjent Kroppen min	Sang, rim og regler, sansemotoriske leker, forming Besøke biblioteket i nærmiljøet	Formings- aktiviteter Samtaler	- Språk, tekst og kommunikasjon - Estetiske fag - Fysisk aktivitet og helse - Natur, miljø og teknikk - samfunn, religion og etikk
	Oktober		Høst Råd og tips om påkledning	Smake på frukt og grønnsaker, sang	Karneval, påskelunsj sommerfest og nissefest.	
	November		Gode råd om barnehage- start	De tre bukkene Bruse og eventyr/fortellinger fra ulike land, drama, sang, forming		
Vinter 	Desember		Jul og norske juletradisjo- ner	Forming, sang, kalender, julebudskap. nisser, bytur, gårdsbesøk		- Samfunn, religion og etikk - Estetiske fag
		Nisse- fest				
	Januar		Vinter	Bøker, sanger, forming, dans, bake		- Språk, tekst og kommunikasjon - Estetiske fag - Fysisk aktivitet og helse - Natur, miljø og teknikk
Februar	Karneval					

Vurderingsarbeid

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges, dokumenteres og vurderes.

Barnehagens plandokumenter:

- Månedspaner: Tilgjengelig i barnehagen, på nettsiden og oppslag på helsestasjonene.
- Barnehagens årsplan: Tilgjengelig på nettsiden og i barnehagen.

Dokumentasjon danner utgangspunkt for drøftinger av den pedagogiske praksisen og gir grunnlag for videre planer og utvikling av barnehagens praksis.

Evalueringsrutiner:

- Jevnlig evaluering fra personalet daglig og på samarbeidsmøter
- Tilbakemeldinger fra barn og foreldre i barnehagehverdagen
- Foreldremøte minimum en gang i året
- Spørreundersøkelse til foreldrene i begge barnehagene.
- Forslagskasse tilgjengelig. Her kan alle komme med ønsker og vurderinger.
- Samarbeidsutvalget møtes minimum en gang i året.

Evaluerer hjelper oss å se om det vi planlegger og gjennomfører går slik vi ønsker eller om vi skal foreta endringer. Vi evaluerer planene, samarbeidet og hvordan vi når ut til barn og foreldre i forhold til deres behov. Vi legger til rette for en kort evaluering på slutten av dagen og på våre barnehagemøter. Ikke minst er det viktig at barn og foreldre blir lyttet til og får si noe om hva de opplever er bra og hva vi kan forbedre. Barnas opplevelser kan vi få gjennom samtale og observasjon. Foreldre kan gi tilbakemeldinger i løpet av barnehagedagen eller de kan be om foreldresamtale. På foreldremøtet går vi inn i deler av årsplanen og vi ber om tilbakemelding på barnehagedagen; hvordan foreldrene opplever at dagen er for seg og sitt barn og hvordan de ønsker at den skal være. Foreldre blir også bedt om å svare på våre årlige spørreundersøkelser.

Praktisk informasjon.

- Lunsj. I barnehagene er det smørelunch hver dag. I tillegg har vi internasjonal lunsj.
- Betaling. Familiene betaler kroner 30 hver dag. Dette inkluderer kaffe, te og lunsj.
- Samlingsstund. Hver dag har vi felles samlingsstund for store og små kl.11. Vi synger, teller barna som er tilstede, snakker om været, trekker kalender og har rim /regler/sangleker.
- Rydding. Vi vil at alle hjelper til å rydde leker før samlingsstund og før de går hjem.
- Månedspan. Vi lager månedspaner med tema og aktiviteter i barnehagene. Planen er tilgjengelig i barnehagen, på hjemmesiden og sendes ut til helsestasjonene i Bergen.
- Turdager. Vi har noen felles turdager gjennom året. Det kan være turer i en park, på Fløyen, på bondegården eller vi kan besøke museum eller et bibliotek.
- Tradisjoner. Tradisjoner er med på å skape trygghet og stabilitet. Barna blir kjent med det som gjentas, forventer og ser frem mot det som skal skje. Tema, aktiviteter og høytider vi markerer:
  - Førlustur til bondegård i november/desember. Her får barn og foreldre hilse på ulike dyr, spise julegrøt og sitte på hest i slede.
  - Adventssamling i Korskirken og besøk i Pepperkakebyen i begynnelsen av desember

- Nissefest. Denne dagen kler vi oss i nisseklær, har noe ekstra godt til lunsj, synger julesanger og får besøk av nissen. Festen går av stabelen siste uken før jul.
- Karneval. Denne dagen kommer de som vil utkledd til barnehagen. Vi danser i karnevalsparade og har noe ekstra godt til lunsj. Festen finner sted i månedsskifte februar/mars.
- Påske. I forbindelse med påske arrangerer vi påskelunsj og besøker Korskirken.
- Sommerfest. Som en avslutning på barnehageåret inviterer vi til sommerfest.
- Barnehagens vedtekter. Vedtektene ligger tilgjengelig på hjemmesiden vår og henger som oppslag i barnehagene.
- Innesko. Vi anbefaler alle å ha på seg innesko.
- Sykdom. Syke barn må holdes hjemme fra barnehagen ved feber, øyebetennelse, oppkast, diaré og smittsomme barnesykdommer. (Karantenetid minimum 48 timer ved oppkast og diaré) Dette er av hensyn til de andre barna og voksne i barnehagen.
- Foreldremøte. Det holdes minst ett foreldremøte i året i barnehagene på dagtid. På foreldremøtene informerer vi om hverdagen i barnehagen, om verdiene våre og barnehagens satsingsområde. Videre ønsker vi innspill fra foreldre på tilbudet. Alle barnehagene velger en foreldrerepresentant fra hver av de to barnehagene til å sitte som medlem i barnehagens Samarbeidsutvalg (SAU).
- Foreldresamarbeid. De som ønsker en samtale med personalet om barnets utvikling og trivsel er velkommen til å ta kontakt med ansatte.
- Planleggingsdager. Barnehagen har 5 planleggingsdager i året og da er barnehagene stengt. Informasjon om planleggingsdager står på månedsplanen og på oppslag i barnehagen.

Kirkens Bymisjon har mange ulike tiltak for barn, ungdom, familier og voksne. Se nettsiden vår for mer informasjon: <https://kirkensbymisjon.no/byer-og-steder/bergen/>

Årsplanen godkjent av samarbeidsutvalget

_____ dato:
Underskrift foreldrerepresentant

_____ dato:
Underskrift foreldrerepresentant

_____ dato:
Underskrift ansatt

_____ dato:
Underskrift ansatt